

Проф. д-р Мелпомена Поповска

Редовен професор
УКИМ Земјоделски институт Скопје
Одделение за овоштарство
16 Македонска бригада бр.3А, 1000 Скопје
Тел: +389 2 3230910
Факс:+389 2 3114283
е-mail: m.popovska@zeminst.edu.mk;
melpomenap@yahoo.com

Академски квалификации**2007. – Докторска дисертација**

УКИМ Факултет за земјоделски науки и храна Скопје
Ефекти од гама зрачењето кај некои сорти цреси

1998. – Магистерска работа

УКИМ Земјоделски факултет Скопје
Биолошки и производни својства на некои сорти цреси и вишни и односите при меѓусебното опрашување

1990. – Дипломска работа

УКИМ Земјоделски факултет Скопје

Научно усовршување

2011. Cherry pruning practice. Ataturk Central Horticultural Research Institute – Yalova, Turkey.

2014. Fruit varieties regulations, DUS testing of stone fruit varieties, INRA/GEVES, CPVO, Avignon, July, France.

2019. Production of prebasic, basic and certificated virus free planting material. DLR Oppenheim, LTZ Augustenberg, LTZ Karlsruhe, Rheinstetten, August 2019, Germany.

2010. Workshop on Marketing of vegetative propagating material of vine, fruit plants, ornamental plants and forestry, European Commission (TAIEX), January, Skopje

2010. National agro- ecological program – traditional pear varieties , MAWE of RM, June, Skopje

2011. Workshop on Vocational training, European Commission (TAIEX), February, Skopje

2013. Fruit expert workshop of the Multi- beneficiary program on the participation of EU Candidates Country in the CPVO (Community Plant Variety Office), October, Angers, France.

2013. Workshop on Seeds, Propagation Material and Plant Variety Rights Competence Centre Human Capacity Development (HCD) Europe, GIZ, November, Skopje

2013. Organic agriculture production and quality protection of agriculture products: "Training on Organization of PDO, PGI, TSG system and development trends", EU – Funded Twining Project, MAFE of RM

2014. Expert Mission on developing a list of seed varieties towards the establishment of gene bank, European Commission (TAIEX), May, Skopje

2016. Multi – country Workshop on national registration systems in the Balkan countries for fruit and grape varieties and on EU marketing requirements, European Commission (TAIEX), June, Skopje.

Научни интереси

Селекција и генетика на овошни видови

Помологија

Генетски ресурси од овошни култури

Органско производство на овошни култури

Наставна дејност

Програма Органско и биодинамично растително производство

- Органско и биодинамично производство на овошни култури

Останати научни и стручни активности

Раководител на Одделение за овоштарство при УКИМ Земјоделски институт Скопје, од 2009 – 2017, 2022-

Помошник директор на Оддел за овоштарство при ЈНУ Земјоделски институт, 2001 – 2002 и 2008.

Раководител на студиска програма за втор циклус студии на ЗИ, Растително производство – Расадничко производство, 2012 – 2017.

Овластено лице за стручна контрола на производството на материјал за размножување и саден материјал од овошни растенија, од 1998 – сега.

Претседател на Комисија за описна листа на препорачани сорти за овошни растенија и винова лоза при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија (МЗШВ на РМ), 2012,2014.

Претседател на Комисија за изработка на Правилник за трговија со материјал за размножување и саден материјал од овошни растенија при МЗШВ на РМ, 2010 – 2011.

Член на Комисија за изработка на измени и дополни на Законот за семенски и саден материјал на земјоделските растенија при МЗШВ на РМ, 2009, 2012, 2015.

Член на Комисија за признавање и одобрување на сорти од овошните растенија и винова лоза при МЗШВ на РМ, од 2007 – 2015.

Член на Клучна група за урамнотежување на македонскиот земјоделско-прехранбен сектор со САР (КАП) програмата на ЕУ при МЗШВ на РМ, 2004.

Член на работна група за дефинирање на приоритетни земјоделски и прехранбени производи за заштита на географските и традиционални називи, МЗШВ, 2013 –2017.

Член на Техничка работна група за семе и саден материјал за изработка на Национална стратегија за земјоделство и рурален развој 2014 – 2020, МЗШВ.

Член на Потсекторска постојана група за уредување на земјоделски пазари со семенски и саден материјал за земјоделски растенија 2018 – 2022, МЗШВ.

Член на Универзитетскиот Сенат при УКИМ, 2023-2026.

Научни и стручни проекти

1993. - 1995. Создавање на нови сорти кај коскестите овошни видови. Министерство за образование и наука на РМ., учесник.

1997. – 1998. Ширење на нови овошни видови во Р. Македонија. Светска банка, учесник.

1998. – 2000. Нови биотехнолошки методи во репродукција на растенијата. Министерство за образование и наука на РМ., учесник.

1999. - 2001; 2001. – 2003. Создавање на нови генотипови кај некои овошни видови. Министерство за образование и наука на РМ., учесник.

2001. – 2002. Осовременување на коскестите овошни видови. Билатерален проект, Министерство за образование и наука на РМ, и ТУБИТАК Турција, учесник.

2000. – 2002. Осовременување на сортиментот кај некои економски значајни овошни видови и производство на здрав посадочен материјал. Министерство за наука и образование на РМ, учесник.

2004. – 2006. Вегетативно размножување на подлоги од овошни видови и винова лоза и селекција на сорти.

Министерство за наука и образование на РМ, учесник.

2005. – 2007. Микроразмножување на подлоги од јаболчести и коскести овошни видови и сорти јагоди за производство на сертифициран посадочен материјал. Министерство за образование и наука на РМ, билатерален проект со Р. Бугарија, учесник.

2006. – 2010. South – East European Development Network on Plant Genetic Resources – SEEDNet, учесник.

2009 - 2010. Пилот проект за органско производство на слива. Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ, учесник.

2012. Карактеризација на автохтониот фонд од земјоделски култури во Р. Македонија. УКИМ, учесник.

2014. Влијание на климатските промени врз земјоделското производство на Р.Македонија. УКИМ, учесник

2013 – 2016. Одржливо производство на високо квалитетни цреши на Европскиот пазар – COST Action FA1104, учесник.

2017. Карактеризација на автохтоните сорти калинка во Република Македонија, УКИМ, учесник.

2019/2020. Испитување на 'ртливост кај примероци од различни видови земјоделски култури од ген-банката по одреден период на долгорочна (long term) конзервација, УКИМ, учесник.

2022/2023. Genetic potential of Balkan's autochthonous cherry genotypes for temperature-adaptable reproductive behavior and nutraceutical value. Fund for science of the Republic of Serbia. Participant, national coordinator.

Научни публикации

- [1] Arsov, T., Popovska, M., Spirovska, R., Characteristics of apricot cultivars in Skopje region, *Fourth scientific practical conference with international participation for the young scientists (Proceedings)*, Kyustendil, Bulgaria, 15-20 (1998).
- [2] Arsov, T., Rusevski, R., Gjamovski, V., Popovska, M., Investigation of type of media for micropropagation and rooting of Gizela 5 rootstock, *ISHS Acta Horticulturae* 273-275 (2009).
- [3] Arsov, T., Selamovska, A., Markovski, A., Popovska, M., Gjamovski, V., Stevkova, S., Štete od poznih prolećnih mrazeva kod nekih voćnih vrsta u R. Makedoniji, *Zbornik naučnih radova, Institut PKB Agroekonomik*, 8, 207-212 (2002).
- [4] Bandzo, K., Popovska, M., Bandzo, S., Influence of ripening time, fruit firmness and fruit's skin colour of cherry varieties on the infestation percentage by *Rhagoletis cerasi* (Book of proceedings), *XVI Conference of biotechnology with international participation*, Čačak, Serbia, 435-440 (2011).
- [5] Bandzo, K., Popovska, M., Bandzo, S., Influence of the time of first fruit color change and the duration of fruit ripening of cherry varieties on the infestation by *R. cerasi*, *Agro-knowledge Journal*, 13, 39-46 (2012/2013).
- [6] Bandzo, K., Popovska, M., Bandzo, S., Flight dynamics of *Rhagoletis cerasi* L. and influence of adult abundance on the infestation of the cherry varieties, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 16, 1049-1060 (2013).
- [7] Christov, N., Krumov, S., Popovska, M., Sensitivity of cherry cultivars and elites to low winter temperatures (Book of proceedings), *International scientific conference „Challenges in modern agricultural production“*, Skopje, Macedonia, 113-116 (2015).
- [8] Gjamovski, V., Kiprijanovski, M., Markovski, A., Popovska, M., Arsov, T., Conservation and characterization of apple and plum autochthonous cultivars in Macedonia (Book of proceedings), *International scientific conference „Challenges in modern agricultural production“*, Skopje, Macedonia, 235-240 (2015).
- [9] Gjamovski, V., Kiprijanovski, M., Popovska, M., Arsov, T., Nursery characteristics of some bitter almond ecotypes as a peach rootstock, *5th International Symposium on Agricultural Sciences (Book of abstracts)*, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina, 122 (2016).
- [10] Gjamovski, V., Rusevski, R., Popovska, M., Arsov, T., Evaluation of different type of media for multiplication and rooting on apple rootstock M 26, *ISHS Acta Horticulturae*, 269-272 (2009).
- [11] Glisic, I., Radicevic, S., Popovska, M., Maric, S., Milosevic, N., Djordjevic, M., Gjamovski, V., Popovski, B., The effect of genotype-temperature interaction on pollen performance in the pistils of autochthonous 'Dolga Šiška' sweet cherry, *XVI Eucarpia Symposium on Fruit Breeding and Genetics 'Eucarpia 2023' (Book of abstracts)* Dresden-Pillnitz, Germany, 123 (2023).
- [12] Gjamovski, V., Popovska, M., Pollen germination of some sour cherry cultivars in "in vitro" conditions, *Fifth scientific practical conference with international participation for the young scientists (Proceedings)* Kyustendil, Bulgaria, 19-23 (2002).
- [13] Marić, S., Radičević, S., Milošević, N., Popovska, M., Malchev, S., Glišić, I., Đorđević, M., An overview of self-incompatibility (S) genotypes of autochthonous sweet cherries grown in Balkan region, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 23, 168-181 (2020).
- [14] Marić, S., S., R., Milošević, N., Popovska, M., Gjamovski, V., Milošević, N., Identification of S-alleles in some indigenous sweet cherry genotypes grown in Ohrid region (Book of proceedings) *X International Scientific Agriculture Symposium „AgroSym 2019“*, Jahorina,

Bosnia and Herzegovina, 493-499 (2019).

[15] Markovski, A., Gjamovski, V., Popovska, M., Investigation of aril characteristics of some autochthonous pomegranate (*Punica granatum* L) varieties in Macedonia, *Agro-knowledge Journal*, 18, 109-119 (2017).

[16] Markovski, A., Popovska, M., Investigation of some peach varieties in Skopje region, Kyustendil, Bulgaria, 20-24 (1998).

[17] Markovski, A., Popovska, M., Influence of CuSO₄ 5H₂O to soil germination of the buckthorn (*Hippophae rhamnoides* L.) seeds, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 18, 591-602 (2015).

[18] Markovski, A., Popovska, M., Gjamovski, V., Plant material development of some plum and apricot varieties grafted on Prunus Marianna GF 8/1 rootstock, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 14, 907-920 (2011).

[19] Markovski, A., Popovska, M., Gjamovski, V., Investigation of the possibility for production of some stone fruit rootstocks by rooting cuttings, *Acta Agriculturae Serbica*, XX, 75-83 (2015).

[20] Markovski, A., Popovska, M., Gjamovski, V., Taseska-Gjorgijevski, M., Nedelkovski, D., Investigation of organoleptic characteristics of pomegranate (*Punica granatum* L.) varieties, *Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences*, 76, 1-9 (2023).

[21] Milosevic, N., Radicevic, S., Popovska, M., Djordjevic, M., Cerovic, R., Maric, S., Gjamovski, V., Ovule senescence in the ovary of autochthonous sweet cherry Balkan's genotypes as affected by pistilar genotype and temperature, *International symposium on conservation and sustainable use of horticultural genetic resources*, Angers, France, (2022).

[22] Mratinić, E., Popovski, B., Milošević, T., Popovska, M., Analysis of morphological and pomological characteristics of apricot germplasm in Macedonia, *Journal of Agricultural Science and Tehnology*, 13, 1121-1134 (2011).

[23] Mratinić, E., Popovski, B., Milošević, T., Popovska, M., Evaluation of apricot fruit quality and correlations between physical and chemical attributes, *Czech Journal of Food Sciences*, 29, 161-170 (2011).

[24] Mratinić, E., Popovski, B., Milošević, T., Popovska, M., Postharvest chemical, sensorial and physical - mechanical properties of wild apricot (*Prunus armeniaca* L.), *Notulae Scientia Biologicae*, 3, 105-112 (2011).

[25] Mratinić, E., Popovski, B., Milošević, T., Popovska, M., Impact of harvest time on the main agronomic and fruit quality traits of three apricot cultivars, *International Journal of Fruit Science*, 12, 427-436 (2012).

[26] Mratinić, E., Popovski, B., Milošević, T., Popovska, M., Chemical and physical properties of early, mid-time and late ripening apricot cultivars, *Bodenkultur: Journal of Land Management, Food & Environment*, 64, 49-54 (2013).

[27] Mratinić, E., Popovski, B., Milošević, T., Popovska, M., Main physical properties of wild apricot selected in Macedonia, *Comptes rendus de l'Acad'emie bulgare des Sciences*, 68, 115-126 (2015).

[28] Popovska, M., Arsov, T., Markovski, A., The economic effects of sour cherry and raspberry growing in the mountain region of R. Macedonia, *Journal of Mountain Agriculture on Balkans*, 2, 93-100 (1999).

[29] Popovska, M., Cvetkovic, J., Popovski, B., Primary effects of gamma radiation (Cs-137) on the content of some nutritive and bioactive matters in the leaves of selected cherry plants (Book of abstracts), *XII International Symposium of agriculture sciences*, Trebinje, Bosnia and Hercegovina, 139 (2023).

- [30] Popovska, M., Markovski, A., Gjamovski, V., Influence of some stone fruit rootstocks on the vegetative characteristics of plum cv. Stanley and apricot cv. Krupna skopjanka plant material (Book of proceedings), *XVI Conference of biotechnology with international participation*, Čačak, Serbia, 329-333 (2011).
- [31] Popovska, M., Popovski, B., Microsporogenesis of sweet cherry in the region of Skopje, *Fifth scientific practical conference with international participation for young scientists (Proceedings)*, Kyustendil, Bulgaria, 15-18 (2002).
- [32] Popovska, M., Popovski, B., Morphometric characteristics on selected cherry plants, a primary effect product of gamma radiation (Cs-137), *Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences*, 69, 14-20 (2016).
- [33] Popovska, M., Popovski, B., Angelova, E., Microsporogenesis of sour cherries in the region of Skopje, *ISHS Acta Horticulturae*, 667, 111-116 (2005).
- [34] Popovska, M., Popovski, B., Christov, N., Vegetative characteristics of decreased vigorousness cherry plants, a primary effect product of gamma radiation (Cz137) (Book of proceedings), *International scientific conference „Challenges in modern agricultural production“*, Skopje, Macedonia, 40-46 (2015).
- [35] Popovska, M., Popovski, B., Gjamovski, V., Criteria for early diagnostics of primary effects of the treatment with gamma rays (Cz137) at some cherry varieties, *Plant Science*, 48, 47-52 (2011).
- [36] Popovska, M., Popovski, B., Gjamovski, V., Primary effects of gamma radiation (Cs-137) on the morphology of leaves at some sweet cherry varieties, *Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences*, 71, 148-155 (2017).
- [37] Popovska, M., Stojanov, D., Dimitrov, L., Nedelkovski, D., Popovska, M., Gjosheva Kovachevikj, M., Determination of the production price of brandy made from goji berry (Book of abstracts), *XI International Symposium of agriculture sciences*, Trebinje, Bosnia and Hercegovina, 206 (2022).
- [38] Popovska, M., B, P., Differentiation of flower germs in some sweet cherry varieties in the Skopje region, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 15, 657-664 (2012).
- [39] Popovska, M., Popovski, B., The influence of the treatment with different gamma-rays (Cs-137) doses on bud sprouting at some sweet cherry varieties, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 15, 634-642 (2012).
- [40] Popovska, M., Popovski, B., Differentiation of flower germs in some sour cherry varieties in the Skopje region, *ISHS Acta Horticulturae*, 795, 655-660 (2008).
- [41] Popovski, B., Popovska, M., Ranking strawberry varieties according to the most biological and economical features, *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, 14, 881-893 (2011).
- [42] Popovski, B., Popovska, M., More important characteristics of the reproductive organs of some strawberry variety breded in the Skopje region, *Plant Science* 48, 76-82 (2011).
- [43] Popovski, B., Popovska, M., Phenological and Production Characteristics of Some Strawberry Varieties in the Region of Skopje, *Agro-knowledge Journal.* , 13, 517-525 (2012/2013).
- [44] Popovski, B., Popovska, M., Strawberry crop and fruit classes within the Skopje Region, *Journal of Mountain Agriculture on the*

Balkans, 16, 1020-1034 (2013).

[45] Popovski, B., Popovska, M., More important characteristics of the vegetative organs of some strawberry varieties in the Skopje Region (Book of proceedings), *International scientific conference „Challenges in modern agricultural production“*, Skopje, Macedonia, 47-55 (2015).

[46] Popovski, B., Popovska, M., Chemical content of fruits of some perspective strawberry varieties cultivated on open field, *Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences*, 69, 1-7 (2016).

[47] Popovski, B., Popovska, M., Productivity per leaf area in some introduced strawberry varieties in the Skopje region, *Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences*, 71, 165-172 (2017).

[48] Popovski, B., Popovska, M., Organoleptic characteristics in some strawberry varieties in the Skopje region (Book of abstracts), *IV International Symposium for agriculture and food, ISAF 2022*, Ohrid, North Macedonia, 160 (2022).

[49] Марковски, А., Селамовска, А., Поповска, М., Арсов, Т., Односи во опрашувањето и оплодувањето кај некои сорти сливи во скопскиот реон, *Годишен зборник на Земјоделски институт - Скопје*, XX, 137-143 (2000).

[50] Марковски, А., Спировска, Р., Поповска, М., Селамовска, А., Арсов, Т., Можности за одгледување на перспективни овошни видови во Р. Македонија, *Годишен зборник за заштита на растенијата*, XI, 109-119 (2000).

[51] Марковски, А., Спировска, Р., Поповски, Х., Поповска, М., Георгиев, Н., Резултати от междусортовата хибридизација при сливите, *Зборник на трета национална научно-практическа конференција на младите научни работници и специјалисти от овошарството с меѓународно учасие*, Кюстендил, 53-56 (1994).

[52] Поповска, М., Ефекти од гама зрачењето кај некои сорти цреши, докторска дисертација, УКИМ - Факултет за земјоделски науки и храна - Скопје, (2007).

[53] Поповска, М., Поповски, Б., Односи во опрашување и оплодување меѓу некои сорти цреши и вишни, *Годишен зборник за Земјоделскиот институт - Скопје*, XXVIII/XXIX, 118-129 (2012).

[54] Поповска, М., Биолошки и производни карактеристики на некои сорти цреши и вишни и односите при меѓусебното опрашување, Магистерски труд, УКИМ Земјоделски факултет - Скопје, (1997).

[55] Поповска, М., Ѓамовски, В., Поповски, Б., Биолошки и производни карактеристики кај некои сорти вишни, *Јубилеен годишен зборник на Земјоделски институт - Скопје*, XXVI/XXVII, 209-222 (2008/2009).

[56] Поповска, М., Марковски, А., Ѓамовски, В., Осврт на селекциската работа на одделението за овоштарство при Земјоделскиот институт - Скопје, *Јубилеен годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје*, XXVI/XXVII, 59-74 (2009).

[57] Поповска, М., Поповски, Б., Ртливост на поленот кај некои сорти цреши и вишни во *in vitro* услови, *Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје*, XVIII-XIX, 45-53 (1999).

[58] Поповска, М., Поповски, Б., Фенолошки, помолошки и хемиски својства на некои сорти вишни во скопско, *Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје*, XX, 115-127 (2000).

[59] Поповска, М., Поповски, Х., Спировска, Р., Марковски, А., Цветковиќ, Ј., Проучување на понови интродуцирани сорти

цреши, *Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје*, XVI 125-134 (1996).

[60] Поповски, Б., Поповска, М., Метод за рангирање на генотипи кајсии според поважни биолошки и стопански карактеристики, *Јубилеен годишен зборник за Земјоделски институт - Скопје XXVI/XXVII*, 231-239 (2008/2009).

[61] Поповски, Б., Поповски, Х., Цветковиќ, Ј., Поповска, М., Клонска селекција на облачинската вишна, *Зборник на втора национална научно-практическа конференција на младите научни работници и специјалисти од овошарството с меѓународно учество*, Кюстендил, 15-20 (1992).

[62] Русевски, Р., Арсов, Т., Поповска, М., Селамовска, А., Марковски, А., Ѓамовски, В., Микропропагација на подлоги од некои овошни видови како дел од процесот на сертификација, *Заштита на растенијата*, XVIII 9-11 (2007).

[63] Селамовска, А., Ангелова, Е., Марковски, А., Поповска, М., Арсов, Т., Односи во опрашувањето и оплодувањето кај некои сорти праски во скопскиот реон, *XXVI средба Факултет - Стопанство (Зборник на трудови)*, 9, 87-93 (2002).

[64] Сотиров, Д., Ангелова, Е., Поповска, М., Арсов, Т., Ембриокултура на хибриден материјал од рани сорти цреши (Зборник на трудови) *Прв симпозиум за хортикултура*, Охрид, 276-280 (2002).

[65] Спиоровска, Р., Ангелова, Е., Марковски, А., Поповска, М., Арсов, Т., Селамовска, А., Цветковиќ, Ј., Природни услови и економска оправданост од одгледувањето на актинидијата во Струмичко, *Македонска земјоделска ревија*, 47, 31-38 (2000).

[66] Спиоровска, Р., Марковски, А., Поповска, М., Проучување на интродуцирани сорти јаболка во скопско, *Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје*, XVII, 69-83 (1997).

[67] Спиоровска, Р., Поповска, М., Марковски, А., Облагородувањето во служба на овоштарството во Република Македонија, *XXII средба Факултет - Стопанство (Зборник на трудови)* Скопје, 149-156 (1997).

[68] Спиоровска, Р., Поповски, Х., Поповска, М., Марковски, А., Испитување на фертилноста кај сортите кајсии, *Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје*, XV, 117-124 (1995).

[69] Спиоровска, Р., Селамовска, А., Поповска, М., Марковски, А., Арсов, Т., Испитување на сортата малина Виламет во Битолскиот реон, *Годишен зборник на Земјоделски институт - Скопје*, XX, 129-135 (2000).

[70] Христов, Н., Поповска, М., Поповски, Б., Поповски, Х., Ѓамовски, В., Пројавување на вегетативните својства на некои сорти и елитни хибриди цреши во текот на јувенилниот период, *Годишен зборник на Земјоделскиот факултет - Скопје*, 48, 103-110 (2003).

[71] Христов, Н., Поповска, М., Русевски, Р., Ангелова, Е., Борисова, А., Вирусен статус на сортите цреши за целите на половата хибридизација, *Годишен зборник за заштита на растенијата*, XIII, 99-106 (2002).